

ภาคที่ 87 อำนาจ

อำนาจจะยิ่งใหญ่ขนาดไหนก็ตาม จะเบ็ดเสร็จขนาดไหนก็ตาม คนใช้อำนาจ
ยังใช้มันได้อยู่ トラบเท่าที่ คนที่ถูกใช้อำนาจยอมรับ **วันใด** ที่คนถูกใช้อำนาจ **ไม่**
ยอมรับ คนที่ใช้อำนาจ จะไม่มีอำนาจอีกต่อไป ไม่ว่าประเพณี วัฒนธรรมหรือ
กฎหมาย ให้อำนาจไว้ **ขนาดไหนก็ตาม**

ที่มา www.moe.go.th/wijai/empower.htm

อำนาจ

ที่มา : วิกีพีเดีย สารานุกรมเสรี

นักสังคมวิทยานิยาม **อำนาจ** ว่าเป็นความสามารถในการกำหนดให้ผู้อื่นเป็นหรือกระทำตามความต้องการของตนเอง แม้ว่าผู้อื่นจะขัดขืนก็ตาม

"อำนาจ หมายถึง โอกาสที่มีอยู่ในความสัมพันธ์ทางสังคม ที่ทำให้บางคนสามารถกระทำตามความตั้งใจ แม้ว่าจะมีการขัดขวาง โดยไม่ขึ้นกับหลักการที่รองรับโอกาสนั้นๆ" มักซ์ เวเบอร์, แนวคิดพื้นฐานของสังคมวิทยา

การกำหนดนี้อาจไม่จำเป็นต้องมีการบีบบังคับ (ด้วยกำลังหรือด้วยการขู่ว่าจะใช้กำลัง) ดังนั้น "อำนาจ" ในแนวคิดทางสังคมวิทยา จึงมีความหมายครอบคลุมถึงอำนาจทางกายภาพและอำนาจการเมือง ในภาษาที่ใช้กันในชีวิตประจำวัน คำว่า "อำนาจ" จะมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า "อิทธิพล" (ในภาษาอังกฤษ: "influence")

ถ้าจะกล่าวในกรณีทั่วไปมากกว่านี้ เราสามารถนิยาม "อำนาจ" ว่าเป็นความสามารถฝ่ายเดียวหรือเกือบจะฝ่ายเดียว, หรือศักยภาพในการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของอะไรบางอย่าง ซึ่งมักจะเป็นชีวิตของผู้คน ผ่านทางการกระทำของตนเอง หรือผู้อื่น.

การใช้อำนาจดูเหมือนจะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเฉพาะกับมนุษย์ที่เป็นสิ่งมีชีวิตที่มีลักษณะต้องการสังคม และอยู่รวมเป็นกลุ่ม

อำนาจและพลังทางสังคม 3 ชนิด

ที่มา <http://www.geocities.com/midnightuniv/newpage77.htm>

1. **พลัง “พลาณภาพ”** หมายถึงพลังอำนาจซึ่งมาจากการใช้กำลัง เป็นอำนาจของการใช้ความรุนแรงเข้าแก้ไขปัญหา พลังชนิดนี้ ยิ่งใช้ความรุนแรงมากเท่าใด ก็ยิ่งทำให้เกิดความทุกข์ยากมากขึ้นทั้งฝ่ายที่ถูกกระทำและฝ่ายที่กระทำ และในท้ายที่สุดผู้ใช้ความรุนแรงนั้นก็อยู่ไม่ได้. (สังคมที่ใช้พลังแบบ”พลาณภาพ”นี้ เป็นสังคมในรูปแบบที่เก่าแก่ที่สุด มีมาตั้งแต่อดีตจนกระทั่งปัจจุบัน และมักเป็นสังคมที่ล้าหลัง)
2. **พลัง “ธนาณภาพ”** หมายถึงพลังอำนาจซึ่งได้มาจากการใช้อำนาจทางการเงิน แทรกซึมเข้ามาในการแก้ปัญหา หรือเข้าแก้ปัญหาโดยตรง. อำนาจที่มาจากเงินนี้ไม่มีสัญชาติ แม้ข้ามแทรกซึมไปได้ทั่วและซับซ้อน มีความแน่นอนจนผู้ที่ถูกใช้อำนาจชนิดนี้ไม่ทันรู้ตัว ดังนั้น จึงเป็นอันตรายมากเพราะผู้ถูกกระทำไม่ทันได้ระวังตัว เหมือนกับคนที่ใช้ความรุนแรงกับเรา
3. **พลัง “สังคมนภาพ”** หมายถึงพลังทางสังคมหรือชุมชน บางที่เรียกว่า”ประชานุภาพ” พลังชนิดนี้เชื่อใน”อำนาจของความรู้”ซึ่งเกิดจากการรวมตัวกัน ร่วมคิดร่วมทำ และการระดมสมองเพื่อเข้าแก้ไขปัญหาต่างๆ เป็นอำนาจในลักษณะของการประสานร่วมมือกัน อำนาจความรู้ี้มีความยั่งยืน. สำหรับ”สังคมนภาพ”นี้ เป็นพลังอำนาจที่รวมตัวกันอยู่ในพื้นที่จริงทางภูมิศาสตร์หรือทาง cyber space ก็ได้ โดยผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน พลังเช่นนี้จึงมาจากหลายแหล่งความคิด และมีอำนาจในการแก้ไขปัญหาทุกชนิด โดยไม่ต้องใช้ความรุนแรง